

N:o 13.

Ankom till Riksd. Kansli d. 16 Mars 1871, kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om upphäfvande af skyldigheten att hembjuda frälseskattehemman åt ränteegaren.

I nämnda motion (N:o 81), som blifvit inom Andra Kammaren väckt af Herr *C. J. Bengtsson* och som blifvit remitterad till Lag-Utskottet, har motionären anført, hurusom den i Kongl. Förordningen den 13 Juni 1800 stadgade skyldighet att hembjuda frälseskattehemman åt ränteegaren ofta medförde stora kostnader och besvär för hemmansinnehafvaren och att dessutom, då det icke sällan hände, att ränteegaren icke kunde inom föreskrifven tid anträffas, sökt lagfart måste afstanna, i anseende hvartill och då den ränteegare tillerkända lösningsrätt icke vore förenlig med full rättvisa, motionären föreslagit, att stadgandet i Kongl. Förordningen den 13 Juni 1800, att frälseskattehemman skola till ränteegaren hembjudas tre månader efter första uppbudet, måtte upphävas.

Med anledning af denna motion, hvilken Utskottet antagit afse upphäfvande ej allenast af ofvannämnda Kongl. Förordning, som bestämmer tiden, inom hvilken hembud bör ega rum, utan jemväl af 4 Kap. 5 § Jorda-balken, så vidt deri stadgas sjelfva hembudsskyldigheten, har Utskottet ansett sig böra erinra, att nämnda stadgande har till syftemål att befrämja förening af jordeganderätten med ränteegarens rätt samt att, då nu mera, enligt Kongl. Förordningen den 21 Mars 1835, hembudsskyldigheten för jordegaren och ränteegaren är ömsesidig, det icke skulle vara förenligt med rättvisa att upphäva denna skyldighet allenast för den förre; och får Utskottet på grund häraf samt enär frågan om hembudsskyldigheten utan tvifvel blir öremål för behandling i sammanhang med det förslag till införande af fastighets-

böcker och i följd deraf till ändring af gällande lagstadganden om uppbud och lagfart, som snart torde vara att förvänta, vördsamt hemställa,

att ifrågavarande motion icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 14 Mars 1871.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

Herr *Beckman* och Herr *Carlén* hafva anhållit få antecknadt, att de i detta ärendes handläggning hos Utskottet icke deltagit.

N:o 14.

Ankom till Riksd. Kansli d. 16 Mars 1871, kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om upphäfvande af den genom Kongl. Förordningen den 13 September 1864 medgifna frihet i ränteafstal.

I nämnda Kongl. Förordning är stadgadt, att förbudet i 9 Kap. 6 § Handelsbalken att taga eller låta förskrifva sig större ränta än sex för hundra om året icke skall äga tillämpning vid försträckning, som emot förskrifning, utan säkerhet af inteckning i fast egendom eller pant af i sådan egendom intecknadt skuldebref, lenas på viss tid, ej öfverstigande sex månader.

Herr *Jonas Jonasson* från Calmar län har i en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 154), under förmälan, att, sedan nämnda Kongl. Förordning utkom, erfarenheten visat, att den medgifna friheten i ränteafstal ofta missbrukades,